
Tara Stotram or Tara Ashtakam or Shri Nilasarasvati Stotram

तारास्तोत्रम् अथवा ताराष्टकं अथवा श्रीनीलसरस्वतीस्तोत्रम्

Document Information

Text title : tArAstotram with Hindi meaning

File name : tArAstotram.itx

Category : aShTaka, devii, dashamahAvidyA, stotra, devI

Location : doc_devii

Author : Traditional

Transliterated by : Ravin Bhalekar ravibhalekar at hotmail.com

Proofread by : Ravin Bhalekar ravibhalekar at hotmail.com

Description-comments : nilatanre

Latest update : February 28, 2005, November 26, 2023

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 26, 2023

sanskritdocuments.org

तारास्तोत्रम् अथवा ताराष्टकं अथवा श्रीनीलसरस्वतीस्तोत्रम्

श्रीगणेशाय नमः ।

मातर्नीलसरस्वति प्रणमतां सौभाग्यसम्पत्प्रदे
प्रत्यावीढपदस्थिते शवडृष्टि स्मेराननाम्भोरुडे । (शिवडृष्टि)
कुल्लेन्दीवरलोचने त्रिनयने कर्त्रीकपालोत्पले
भङ्गं यादधती त्वमेव शरणं त्वामीश्वरीमाश्रये ॥ १ ॥

वायामीश्वरि भक्तिकल्पलतिके सर्वार्थसिद्धिश्चरि
गधप्राकृतपधजातरयनासर्वार्थसिद्धिप्रदे ।
नीलेन्दीवरलोचनत्रययुते कारुण्यवारात्रिधे
सौभाग्यामृतवर्धनेन कृपयासिञ्च्य त्वमस्मादृशम् ॥ २ ॥

भर्ते गर्वसमूहपूरिततनो सर्पादिवेषोज्वले (शर्वे)
व्याघ्रत्वक्परिवीतसुन्दरकटिव्याधूतघण्टाङ्किते ।
सधःकृतगलद्रजःपरिमिलन्मुण्डयामूर्द्धज-
ग्रन्थिश्रेणिन्मुण्डयामलविते भीमे भयं नाशय ॥ ३ ॥

मायानङ्गविकाररूपललनाभिन्द्र्ययन्द्राम्बिके
कुङ्कुटकारमयि त्वमेव शरणं मन्त्रात्मिके मादृशः ।
भूर्तिस्ते जननि त्रिधामघटिता स्थूलातिसूक्ष्मा
परा वेदानां नडि गोयरा कथमपि प्राङ्मूर्तितामाश्रये ॥ ४ ॥

त्वत्पादाम्भुजसेवया सुकृतिनो गच्छन्ति सायुज्यतां
तस्याः श्रीपरमेश्वरत्रिनयनब्रह्मादिसाम्यात्मनः ।
संसाराम्भुधिमज्जने पटुतनुर्वेन्द्रमुण्यासुरान्
मातस्ते पदसेवने हि विमुष्णान् किं मन्दधीः सेवते ॥ ५ ॥

मातस्त्वत्पदपङ्कजद्वयरजोमुद्राङ्कुकोटीरिणस्ते
देवा जयसङ्गरे विजयिनो निःशङ्कभङ्गे गताः ।
देवोऽहं भुवने न मे सम षति स्थङ्गा वलन्तः परे

तत्तुल्यां नियतं यथा शशिरवी नाशं प्रजन्ति स्वयम् ॥ ६ ॥

त्वन्नामस्मरणात्पलायनपरान्द्रष्टुं य शक्ता न ते
भूतप्रेतपिशाचराक्षसगणा यक्षश्च नागाधिपाः ।
दैत्या दानवपुङ्गवाश्च भयरा व्याघ्रादिका जन्तवो
ऽडिन्ध्रः कुपितान्तकश्च मनुजान् मातः क्षाणं भूतले ॥ ७ ॥

लक्ष्मीः सिद्धिगणेशश्च पादुकमुखाः सिद्धास्तथा वैशिणं
स्तम्भश्चापि वराङ्गने गजघटास्तम्भस्तथा मोहनम् ।
मातस्त्वत्पदसेवया भवन् नृणां सिद्ध्यन्ति ते ते गुणाः
क्लान्तः कान्तमनोभवोऽत्र भवति क्षुद्रोऽपि वाचस्पतिः ॥ ८ ॥

(इलश्रुतिः ।)

ताराष्टकमिदं पुण्यं भक्तिमान् यः पठेन्नरः । (ताराष्टकमिदं रभ्यं)
प्रातर्मध्याह्नकाले च सायाह्ने नियतः शुचिः ॥ ९ ॥

लभते कवितां विद्यां सर्वशास्त्रार्थविद्भवेत्
लक्ष्मीमनश्चरां प्राप्य भुङ्क्वा भोगान्यथेप्सितान् ॥ १० ॥

कीर्तिं कान्तिं च नैरुज्यं सर्वेषां प्रियतां प्रजेत् ।
विष्याति यापि लोकेषु प्राथ्यान्ते भोक्षमाप्नुयात् ॥ ११ ॥

॥

इति श्रीभृङ्गनीलतन्त्रे तारास्तोत्रं अथवा ताराष्टकं सम्पूर्णात् ॥

श्रीनीलसरस्वतीस्तोत्रम् च

छिन्दी भावार्थ

प्रणाम करनेवाले भक्तों को सौभाग्य-सम्पत्ति देनेवाली, भगवान् शिव को छाती पर दायँ पैर रखकर भङ्गी
डोनेवाली, मुस्कान-युक्त कमल-मुष्मी, पिले डुये नील-कमल-सम तीन नेत्रोंवाली, कँथी, नर-कपाल, नील-कमल
और भङ्ग धारण करनेवाली डे नील सरस्वति माँ! मैं तुम सर्वेश्वरी की शरण का आश्रय लेता हूँ ॥ १ ॥

वाणी की ईश्वरी, भक्तों के लिये कल्प-लता, सभी कामनाओं की सिद्धि देनेवाली, गद्य-पद्य-रचना एवं सर्वज्ञता
की सिद्धि-दायिनी, नील-कमल-वत् सुन्दर तीन नेत्रोंवाली, दया-सागरा! डे माँ! तुम कृपाकर मुझ जैसे भक्त को
सौभाग्यामृत से सींच दो ॥ २ ॥

છોટે શરીરવાલી, સભી પ્રકાર કે ગર્વ સે પૂર્ણા, સર્પાદિ વેશ સે ઉજ્જવલા, વ્યાઘ્રામ્બર સે શોભિત સુન્દર કટિ મેં બંધી ઘણિયોં સે મધુર શબ્દ કરનેવાલી, તત્કાલ કટે ઔર રક્ત બહતે હુચે દો નર-મુર્ગોં કો પરસ્પર ગલે મિલાકર ધારણ કરનેવાલી, મુર્ડ-માલા સે શોભિત હે ભયહુરિ માં! મેરે ભય કા નાશ કરો ॥ ૩ ॥

“ૐ સ્ત્રીં હૂં ફટ્” મન્ત્ર-સ્વરૂપવાલી હે માં! મેરે જૈસે ભક્ત કી તુમ્હી શરણ હો। હે માં! તુમ્હારા વિગ્રહ સ્થૂલ, સૂક્ષ્મ ઔર પર તીનોં ધામ સે બના હૈ। વેદોં સે ભી ઉસકા જ્ઞાન કિસી પ્રકાર નહીં હોતા। વિશેષ જ્ઞાનિયોં દ્વારા નમસ્કૃતા તુમ્હારા મૈં આશ્રય લેતા હૂં ॥ ૪ ॥

તુમ્હારે ચરણ-કમલોં કી સેવા સે પુણ્યાત્મા લોગ સાયુજ્ય મુક્તિ કો પાતે હૈં ઔર બ્રહ્મા-વિષ્ણુ-મહેશ કે સમાન હોતે હૈં। સંસાર-સાગર મેં ડૂબને મેં ચતુર ઇન્દ્ર પ્રમુખ દેવતાઓં કી, જો તુમ્હારી ચરણ-સેવા સે વિમુખ હૈં, કૌન મન્દ-બુદ્ધિ સેવા કરતા હૈ? અર્થાત્ કોઈ બુદ્ધિમાન્ તુમ્હે છોડ઼ અન્ય દેવોં કો ઉપાસના નહીં કરતા ॥ ૫ ॥

હે માં! તુમ્હારે દોનોં ચરણ-કમલોં કી ધૂલિ જિન દેવોં કે મુકુટોં પર અંકિત હૈ, વે દેવાસુર-સંગ્રામ મેં વિજયી હોકર તુમ્હારી ગોદ મેં નિશ્ચિત હોકર રહતે હૈં। “મૈં દેવતા હૂં, ત્રિભુવન મેં મેરે સમાન કોઈ નહીં હૈ” ઐસી સ્પર્ધાવાલે ભેડ઼ોં કે સમાન સ્વયં હી વિનષ્ટ હો જાતે હૈં ॥ ૬ ॥

હે માં! તુમ્હારે નામ કે સ્મરણ માત્ર સે ભૂત-પ્રેત-પિશાચ રાક્ષસોં કે સમૂહ ઔર યક્ષ, નાગ, દૈત્ય, દાનવ, ખેચર, વ્યાઘ્રાદિ પશુ, ડાકિની તથા કુહ્ય યમ ભી ભાગ ખડ઼ોં હોતે હૈં, તુમ્હારે ભક્ત કી ઔર દેખ તક નહીં સકતે અર્થાત્ ઉન્હેં કુછ ભી હાનિ નહીં પહુંચ્યા સકતે ॥ ૭ ॥

હે માં! તેરે ચરણ-કમલોં કી સેવા સે મનુષ્યોં કો સભી ગુણોં કી સિદ્ધિ નિશ્ચય હી મિલ જાતી હૈ। લક્ષ્મી-સિદ્ધિ, સર્વ-સિદ્ધિયાં, પાદુકાદિ સિદ્ધિયાં, શત્રુ-સ્તમ્બન, ગજ-સમૂહ-સ્તમ્બન, સમ્મોહનાદિ સિદ્ધિયાં પ્રાપ્ત હોકર મનુષ્ય કામદેવ સે ભી બઢ઼ જાતા હૈ। સાધારણ મનુષ્ય ભી વૃહસ્પતિ કે સમાન પૂજનીય વિદ્વાન્ હો જાતા હૈ ॥ ૮ ॥

ફલ શ્રુતિ - જો ભક્ત મનુષ્ય ઇસ પવિત્ર તારાષ્ટક કો પ્રાતઃ, મધ્યાહ્ન ઔર સાયં તીનોં કાલ મેં પવિત્ર હોકર નિયમિત રૂપ સે પઢ઼તા હૈ, વહ કવિત્વ-શક્તિ પ્રાપ્ત કર સબ શાસ્ત્રોં કા જાનનેવાલા વિદ્વાન્ બન જાતા હૈ ઔર અક્ષય સમ્પત્તિ કો પાકર, યથેચ્છ ભોગોં કા ભોગ કર કીર્તિ, કાન્તિ, આરોગ્યાદિ સે સમ્પન્ન હોકર સબકા પ્રિય હોતા હૈ તથા તીનોં લોકોં મેં યશ પાકર અન્ત મેં મોક્ષ-લાભ કરતા હૈ ॥

ઇસ પ્રકાર નીલતંત્ર મેં વર્ણિત તારાષ્ટક સ્તોત્ર સંપૂર્ણ હુઆ ॥

Encoded and Proofread by Ravin Bhalekar ravibhalekar@hotmail.com

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

